

George Sutherland Fraser

(1915-1980) was een in Glasgow geboren Schotse dichter en criticus, twee rollen die vaak samengaan. Hij was ook een goed geïnformeerd literair journalist en cultureel commentator. Later werd hij universitair docent Engelse literatuur, met de titel "Reader in Poetry". In 1915 diende zijn vader in Frankrijk als kapitein in de Highland Light Infantry. Zijn afwezigheid betekende dat George in zijn vroege jaren grotendeels door vrouwen was opgevoed; in het bijzonder, zijn moeder en zijn grootmoeder van zijn vader. Zijn moeder was van Engelse en Welshe afkomst. Zijn vader was lid van een Schotse Highland-stam. George senior overleefde de oorlog en maakte carrière, terwijl George Junior naar de Aberdeen Grammar School ging, een oude stichting waar Byron ooit student was geweest. Een groot standbeeld van de dichter stond buiten de school, een zichtbare inspiratie voor een jongen met literaire interesses en ambities. Fraser deed het goed op school; hij toonde een duidelijke affiniteit met talen, evenals een voorliefde voor filosofisch debat. Hij schreef ook al poëzie, die een jonge dichter tonen die schrijven serieus nam, die geïnteresseerd was in de wereld waarin hij opgroeide en die leerde van de hedendaagse meesters als Yeats en Eliot.

Fraser werd tijdens zijn universitaire studie geassocieerd met de "apocalyptische" literaire beweging die in die tijd even bloeide, met Dylan Thomas als gewaardeerde exponent. Zijn studententijd werd overschaduwed door internationale crises en oorlogen in Spanje en China. Hij bood zich na de Duitse inval in Polen aan voor actieve dienst en sloot zich aan bij het Engelse leger. Zijn achtergrond en opleiding hadden hem tot officier kunnen maken, zoals zijn vader was geweest, maar zijn fysieke onhandigheid en gebrek aan coördinatie op de paradeplaats maakten hem ongeschikt als officiersmateriaal, en hij ging door met zijn militaire dienst als een Warrant Officer.

In het voorjaar van 1941 stuurde het leger Fraser naar Cairo. Egypte was zogenaamd neutraal, maar was in feite een Brits protectoraat en een potentieel -en soms een feitelijk- slagveld, waar het Britse Achtste Leger vocht tegen het Duitse Afrika Korps. Hij ontmoette er andere schrijvers, zoals Lawrence Durrell (die later beroemd zou worden met The Alexandria Quartet) en Keith Douglas, die in 1944 in Normandië zou sterven. Douglas wordt nu algemeen beschouwd als één van de beste Britse warpoets. Fraser leerde er ook Olivia Manning kennen, vrouw van een Britse ambtenaar. Haar beroemde Levant-trilogie wordt gerekend tot de allerbeste fictie uit en over WOII.

Na enkele maanden in Cairo werd Fraser overgeplaatst naar Eritrea in Oost-Afrika, dat een Italiaanse kolonie was, maar bezet door de Britten nadat Italië de oorlog in 1940 was begonnen. Zijn taak was om een krant op te starten en te bewerken, voornamelijk voor de Britse soldaten maar ook voor de lokale bevolking die Engels kon lezen. Tegelijkertijd leerde hij Italiaans, de taal van de voormalige bezettingsmacht en daar nog steeds algemeen gebruikt. Hij paste deze kennis toe door Italiaanse poëzie te vertalen van o.a. Dante en Guido Cavalcanti. Fraser was een actieve vertaler van poëzie, van het Latijn en de afstammelingen van het Latijn: Frans, Italiaans en Spaans. Net als Chaucer en Ezra Pound zag Fraser het vermogen om poëzie te vertalen als een noodzakelijk onderdeel van de uitrusting van een dichter.

Na de oorlog trok Fraser in bij zijn inmiddels weduwe geworden moeder en zijn zus in Londen, die uit Schotland waren verhuisd. Hij trouwde met Paddy, een Yorkshire-meisje met een Oxford-degree in de Engelse taal. Fraser stopte in zijn zestiger jaren met het academische leven, maar bleef poëzie schrijven. Hij bewonderde en schreef over de grote Anglo-Amerikaanse vernieuwers in de moderne poëzie, Pound en Eliot, maar was zelf een meer traditionele dichter, die echter wel formeel vers combineerde met een natuurlijke "spreekstem".

Fraser's pensionering was kort; zijn gezondheid nam af en hij stierf in januari 1980. Hij kreeg een Anglicaanse uitvaartdienst, in overeenstemming met zijn terugkeer naar het christelijk geloof in latere jaren. Hij werd betreurd door degenen die hem kenden, en door velen die hem alleen kenden door zijn werk als dichter, criticus en leraar.

Bernard Bergonzi (2015), vertaling: Thom Schuitemaker (2018)